

Posavski alpinistični klub

A high-altitude mountain landscape covered in snow and ice. In the foreground, a dark tent and a climbing pole are visible. The background shows a large, snow-covered mountain peak under a clear blue sky.

Junij 2003

BILTEN št.: 8

Posavski alpinistični klub

BILTEN št.: 8

Junij 2003

POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB

Zbrala:

Alenka Krejan

Lektorirala:

Danica Pozvek Vidmar

Uredil:

Gorazd Pozvek

Izdal:

Posavski alpinistični klub

Priprava in tisk:

KoloRtisk, Krško

Senovo, junij 2003

naslovnica: Tocclaraju (6025 m) (foto: Gorazd Pozvek)

Vsebina

OB JUBILEJU	6
ŠPORTNO PLEZANJE	8
DRŽAVNO PRVENSTVO 2002	9
DRŽAVNO TEKMOVANJE OSNOVNIH ŠOL V ŠPORTNEM PLEZANJU	
REZULTATI	9
DRŽAVNO TEKMOVANJE OSNOVNIH ŠOL V ŠPORTNEM PLEZANJU	10
SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO SLOVENIJE V ŠPORTNEM PLEZANJU	10
PRVENSTVO OSNOVNOŠOLCEV VZHODNE SLOVENIJE	11
SKUPNI REZULTATI	11
SKUPNE TURE	12
TEŽKE SMERI V SKALI	12
TRENINGI	13
NOVI KADRI	14
PLAN DELA ŠPORTNIH PLEZALCEV	14
Obisk plezališč in skupne ture:	14
KLUBSKA STRAN NA SPLETU	15
ALPINIZEM	15
ZAČETKI	17
(NE)VARNOST	19
TEDEN DNI V ČRNI NA KOROŠKEM	19
TAKO JAZ, KAKO PA VI?	20
ORGLICE	22
SYMPATHY TO THE DEVIL OZIROMA O LUCIFERJEVEM	24
DOMOVANJU	24
ZIMSKI VZPON NA JALOVEC	25
TAMAR	26
IZGUBA NEDOLŽNOSTI	26
NOVIM IZKUŠNJAM NAPROTI	27
KOT DARILO ...	30
OSVOJITEV ŠESTTISOČAKA IN POTEPANJE PO PERUJU	33
V OBJEMU BELE LEPOTICE - ALPAMAYO	36

OB JUBILEJU

Deset let ... Kako hitro tečejo leta. Spomini iz tistih dni, ko smo krenili na samostojno pot, so še živi. Različni pogledi na tisto, kar nas je dolgo povezovalo, nezadržna želja nekaterih, da vztrajamo na svoji poti, majhna razočaranja in natrgane vezi s tistimi, ki smo se navezovali na isto vrv. Vsi tisti, ki smo takrat v lastnem klubu videli prihodnost, smo še vedno tu, pridružilo pa se nam je veliko novih prijateljev in to nam govori, da je bila odločitev pravilna.

V teh letih smo postali eden bolje organiziranih alpinističnih klubov v državi, ki ga odlikuje dobro delo z mladimi, celo zelo mladimi, pa tudi vsi ostali si lahko najdemo vedno kaj zase. Tako smo v začetku, ko nas je bilo še zelo malo in smo se vsi med seboj dobro poznali, prisegali bolj na alpinizem. Nato pa se je s prihodom mladih nadebudnežev in športnim plezanjem zgodila prava revolucija. Velik del energije, tudi tistih, ki smo po srcu predvsem alpinisti, se je začel pretakati v delo z najmlajšimi, to pa je obrodilo tudi sadove. Naši plezalci se na tekmah uvrščajo tudi na najvišja mesta, nekateri so postali celo člani slovenske reprezentance, vseskozi pa s svojim plezanjem težkih smeri v plezališčih pridobivajo tudi status kategoriziranih športnikov. Z najmlajšimi pa so se v delo kluba začeli vključevati tudi starši, kar seveda prinaša novo kvaliteto, hkrati pa nam je to omogočilo, da smo začeli še z eno novo aktivnostjo, in sicer gorništvom. Ob teh treh glavnih dejavnostih pa se vedno porajajo tudi kakšne nove, ki jim bomo seveda znali prisluhniti. Vse to govori, da se dela v klubu dobro. Tega sem zelo vesel. Vendar moram reči, da me pa še bolj veseli, da so med člani kluba zelo dobri odnosi, da smo

zares pravi prijatelji in da se vsi trudimo, da tudi naše mlade plezalce vzgajamo v takem duhu. Kot se za jubilejno leto spodobi, je v poročilih Sandre, načelnice za športno plezanje, in Mateja, alpinističnega načelnika, podan kratek pregled dela in uspehov v teh letih. Kljub temu, da smo po letih delovanja še rosno mladi, vsaj v primerjavi s 110-letnico Slovenskega planinskega društva (sedaj PZS), 50-letnico prvega vzpona na Everest in podobnimi jubileji, smo v teh letih splezali kar nekaj težkih smeri, tudi prvenstvenih, se na odpravah povzpeli na vrhove, kjer že krepko primanjkuje kisika, in seveda doživeli nešteto zelo lepih trenutkov. Ob plezanju smo skrbeli za vedno boljše organizacijo kluba, vseskozi pa si skušamo izboljšati tudi pogoje svojega dela. S tem mislim predvsem na opremljanje novih plezališč v okolici, za kar ima največ zaslug Andrej, ki je opravil neprecenljivo delo.

10 let

Zelo pomembno pa se mi zdi, da v klubu raste nov rod plezalcev in gornikov, ki upam, da bo nadaljeval s svojim razvojem in počasi tudi prevzemal v svoje roke vse tiste obveznosti, ki jih sedaj še v večini opravljamo pionirji izpred desetih let. Seveda se pri našem delu srečujemo tudi s težavami. Tako kot med plezarji v hribih ni vedno vse samo lepo, tudi pri športnem plezanju ne žanjejo tekmovalci samo uspehov, vendar danes ni čas, da bi pisal o tem. Danes se iz preteklosti skozi sedanost oziramo naprej v upanju, da bodo tudi naslednja leta vsaj tako plodna, kot so bila do sedaj.

Gorazd Pozvek

ŠPORTNO PLEZANJE

Trinajst pomladi je, kar sem začela pridno zahajati v Armeško. "Zagrizena" tečajnica? Če samo pomislim, da sem že prvo šolsko uro komaj čakala, da bo ura dve, ko me bo Marč "pobral" pred Gimnazijo. S fičkom sva odpeketa najprej v Vrbino po plezalno opremo in po štiri kose krespija z majonezo in kečapom. In že je

bila na vrsti smer Solo, pa Odpisani, če je bilo še dovolj moči še Smotana, pa spet Odpisani, pa še enkrat ... Pomlad je šla mimo, kot bi mignil. Smotano in Odpisane sem tudi že preplezala vsaj stokrat in bila sem "zrela" za Paklenico.

Ja, prve stike s športnim plezanjem, pa čeprav je bil to nam "alpinistom" samo trening za v "steno", sem tako navezala že kot članica AO Bohor Senovo. Kmalu se nas je na odseku nabralo kar nekaj zagrizenih članov in pred desetimi leti smo ustanovili svoj klub.

Športno plezanje se je odvijalo le v Armeškem, morda pa smo se kdaj le odpeljali v Kotečnik ali Osp. Ker nam je bila Paklenica zaradi vojne nedosegljiva, smo začeli zahajati v Arco. Kaka evforija je bila ob prelomnici, ko je Andreju zadnji dan pred odhodom domov uspelo preplezati prvo smer težavnosti 7c v klubu.

Tako se je začelo. Vzgajati smo pričeli mladi rod tekmovalcev v športnem plezanju, katerih uspehi so bili kmalu vidni v slovenskem krogu. Redno smo se udeleževali vseh tekem, tako prijateljskih kot tekem na državnem nivoju pa tudi reprezentančnih.

Krog tekmovalcev smo glede na pomanjkanje podmladka v klubu v sezoni 2002 povečali na enajst. Odločitev je bila glede na rezultate nekaterih res hitra in poučna. Mislili smo, da bo biti član klubske reprezentance mladim večji izziv in motivacija za trening, pa ni bilo vedno tako. Vsakdanji treningi zahtevajo veliko reda in discipline, vikendi so zasedeni s tekmami, vse skupaj pa je seveda treba uskladiti še s šolo, starši, dodatnimi obveznostmi ... Generacije se pač razlikujejo.

Eva išče oprimek (foto: Alenka Krejan)

REZULTATI

DRŽAVNO PRVENSTVO 2002

cicibanke (33 tekmovalk)		
Lara Dojer	27. mesto	29,18,21,20
cicibani (46 tekmovalcev)		
Ambrož Novak	18. mesto	34,18,21,13,28,16,7
Tomaž Perčič	41. mesto	31,30,33,34,35,35
mlajše deklice (30 tekmovalk)		
Katja Krejan	7. mesto	12,4,10,10,18,9,2
mlajši dečki (36 tekmovalcev)		
Matic Trebušak	8. mesto	7,7,16,6,22,7,8
Izak Kelek	12. mesto	14,13,17,8,16,13,11
starejši dečki (33 tekmovalcev)		
Jaka Bernardič	26. mesto	23,25,21,24,21
Simon Perčič	29. mesto	26,23,25,24
kadeti (24 tekmovalcev)		
Nejc Pozvek	4. mesto	4,9,3,4,7,2
članice (18 tekmovalk)		
Tjaša Zakšek	11. mesto	10, 9,11
Alenka Krejan	12. mesto	13, 10, 10
člani (39 tekmovalcev)		
Nejc Pozvek	21. mesto	12,22

Iz rezultatov je razvidno, da je forma tekmovalcem precej nihala. Mesto v reprezentanci sta presenetljivo lepo zapolnila Ambrož in Izak. Seveda je to rezultat njunih rednih obiskov treningov. Lep je tudi Katjin rezultat, saj je prvič nastopila v kategoriji mlajših deklic in tudi stala na stopničkah. Še več volje in motivacije

jo lahko pripelje tudi na najvišjo stopničko.

Med kadeti in v članski kategoriji je prvič nastopil Nejc. Četrto mesto v skupni razvrstitvi in dvojne stopničke pri kadetih je seveda prelep rezultat. Udeležba na članskih tekmah pa je le še večja motivacija za trening. Vse skupaj

ga je tako pripeljalo tudi do zaključne tekme Evropskega mladinskega prvenstva, ki je bilo novembra 2002 v Kranju. Dosegel je odlično 11. mesto in le za las zgrešil finale, kamor se uvrsti deset najboljših.

Po končanem državnem prvenstvu so se starejši člani reprezentance udeležili vadbe v fitnes centru, kjer so si nabirali moči za pričetek vadbe v novi tekmovalni sezoni. Delali so po urniku in le izbrane vaje. Rezultat je bil po mesecu dni močno opazen. Rezultat vadbe je bil povečan tudi do dvakrat.

DRŽAVNO TEKMOVANJE OSNOVNIH ŠOL V ŠPORTNEM PLEZANJU

Šmartno pri Litiji, december 2002

mlajše učenke z licenco (29 tekmovalk)

Katja Krejan 2. mesto

mlajši učenci z licenco (28 tekmovalcev)

Matic Trebušak 7. mesto

starejši učenci z licenco (22 tekmovalcev)

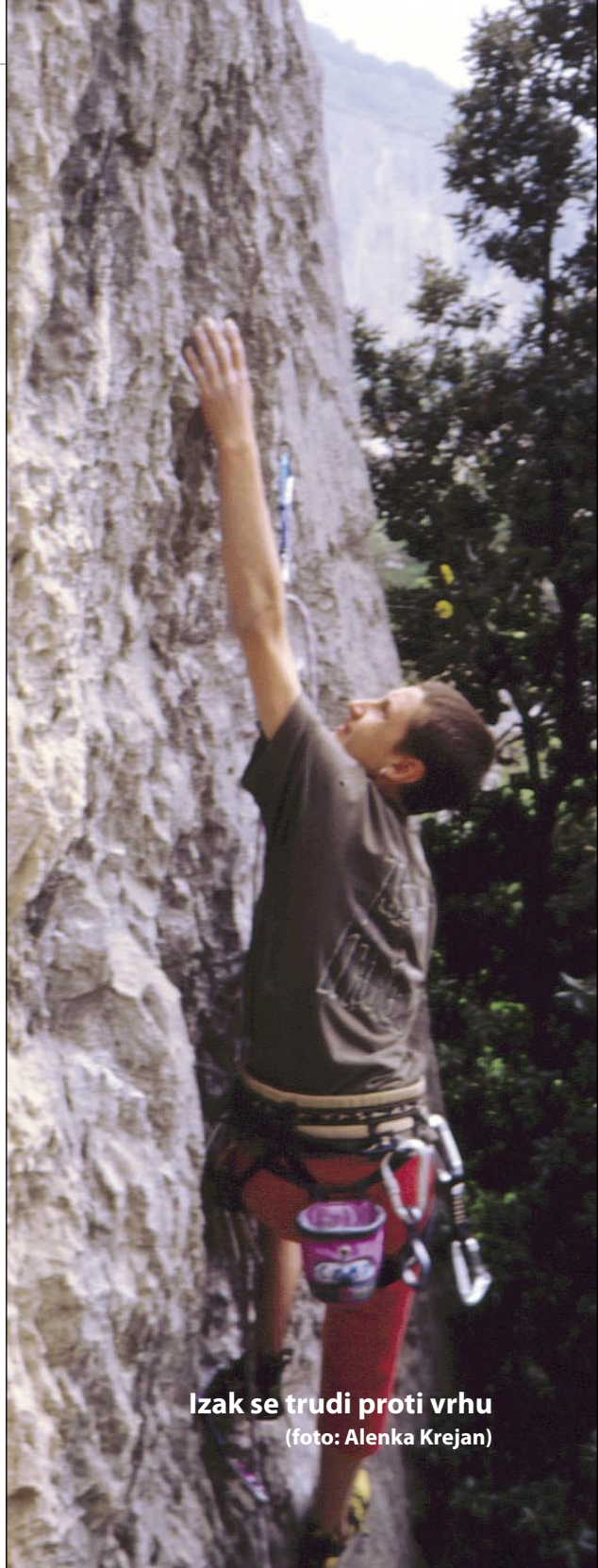
Izak Kelek 7. mesto

SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO SLOVENIJE V ŠPORTNEM PLEZANJU

Šentvid pri Ljubljani, januar 2003

mlajši mladinci brez licence (23 tekmovalcev)

Tomaž Škafar 6. mesto

Izak se trudi proti vrhu
(foto: Alenka Krejan)

mlajši mladinci z licenco (18 tekmovalcev)

Nejc Pozvek	4. mesto
Jaka Bernardič	18. mesto

starejši mladinci brez licence (31 tekmovalcev)

Miha Bohorč	15. mesto
-------------	-----------

starejše mladinke brez licence (9 tekmovalk)

Samantha Hrošovar	4. mesto
-------------------	----------

starejše mladinke z licenco (7 tekmovalk)

Tjaša Zakšek	5. mesto
--------------	----------

PRVENSTVO OSNOVNOŠOLCEV VZHODNE SLOVENIJE

Štiri leta že poteka prvenstvo osnovnošolcev vzhodne Slovenije in tudi v našem klubu smo že četrtič uspešno organizirali in izvedli tekmo na umetni steni v OŠ Brestanica.

Ker smo pri organizaciji že stari mački, je vse teklo kot po maslu. Smeri so bile letos morda malo lažje, kar je bila dobra motivacija za slabše plezalce, ki so tako lahko uspešno preplezali vsaj polovico smeri. Bolj zanimivo je bilo tudi za gledalce, saj smo imeli veliko superfinalistov, ki so se zagrizeno borili za najvišja mesta. Najbolj zanimiv superfinalni dvoboj je bil pri mlajših deklicah, kjer sta se za prvo mesto borili: naša Katja Krejan in Ksenja Zupanc (OŠ Laško). Boj je bil zelo izenačen, sodniki so gledali kot risi, razlika je bila zares minimalna, na koncu pa je le obveljalo, da je ta dan več pokazala Katja. Vsi v dvorani so bili navdušeni, saj je končno premagala svojo večletno tekmino.

Prvenstvo je zaključeno. Z rezultati naših tekmovalcev smo lahko zadovoljni, saj so vsi končali vsaj na pričakovanih mestih, nekateri pa

celo višje. Posebej velja pohvaliti Evo Tovornik, ki je začetnica in je letos prvič zastopala barve kluba, se korajžno borila in na koncu zasedla celo 3. mesto v skupni razvrstitvi.

Katja je na domači steni premagala vse svoje tekmičice (foto: Tjaša Zakšek)

SKUPNI REZULTATI

cicibani (26 tekmovalcev)

Ambrož Novak	6. mesto
--------------	----------

mlajši dečki (14 tekmovalcev)

Matic Trebušak	4. mesto
----------------	----------

mlajše deklice (14 tekmovalk)

Katja Krejan	2. mesto
--------------	----------

starejši dečki (17 tekmovalcev)

Izak Kelek	6. mesto
------------	----------

starejše deklice (5 tekmovalk)

Eva Tovornik	3. mesto
--------------	----------

SKUPNE TURE

Črna na Koroškem, avgust 2002

Poletno skupno turo smo lani preživel na Koroškem, v Črni. Tako smo spoznali za nas novo področje Slovenije. V majhnem kraju pa smo se naučili, da se da z veliko dela in dobrimi idejami izpeljati marsikaj. Opravili smo turo na Peco, kolesarili po lepo označenih kolesarskih poteh, balvanirali na bližnjih balvanih in plezali v treh bližnjih plezališčih. Vse skupaj smo popestrili še z udeležbo na balvanski tekmi Črna 2002, ki se je slučajno odvijala ravno v času našega bivanja v mestu. Pet dni je res hitro minilo.

Pri zasluženi večerji v kempu
(foto: Alenka Krejan)

Osp, november 2002

Za dva dni smo naše tekmovalce odpeljali v Osp. Plezanja v skali manjka, zato bi takih tur morali izpeljati še več. Da so zagreti, so pokazali že prvi dan, saj so neumorno plezali v plezališču do mraka, nadaljevali pa še po večerji na umetni steni v kempu Volk. Kljub bolečim prstom, smo naslednji dan vztrajali v Babni in se zadovoljni vrnili domov.

TEŽKE SMERI V SKALI

Seveda ne moremo mimo lepih trenutkov, kot je bila leta 2001 preplezana Nejčeva prva 8a in sicer smer A je to, v našem novem plezališču Za Savo. Lani pa je sledila še Guernica v Kotečniku. Z rezultatom si je tako prislužil naziv perspektivnega kategoriziranega športnika Slovenije v športnem plezanju. Tjaša pa je s preplezано smerjo Palček Smuk 7b+, prav tako Za Savo, dosegla status kategorizirane športnice v mladinskem razredu. Takih rezultatov si v klubu še želimo.

Naša ekipa na prvomajskem treningu v Arcu (foto: Alenka Krejan)

TRENINGI

Še vedno se odvijajo v dvorani osnovne šole Brestanica. Tudi v začetku letošnjega leta nas je pri krožku presenetilo veliko število novih članov, ki pa je po novoletnih počitnicah upadlo. Vzroke še iščemo. Nova pridobitev je "deska", ki smo jo s pridom uporabljali za pridobivanje maksimalne moči že jeseni, ko smo se udeleževali še zadnjih tekem v državnem prvenstvu. Tekmovalci so se takoj vneli za delo na "deski", toda potrebno je veliko previdnosti in potrpežljivosti, saj ni nujno, da se po specifičnih treningih samo napreduje, ob napačnem delu lahko pride tudi do trajnih poškodb.

Glede na lansko prenatrženost, bomo v letošnji tekmovalni sezoni število tekmovalcev zmanjšali. Delo z njimi bo tako spet olajšano, saj en trener ne more kvalitetno delati s tako velikim številom tekmovalcev. Resnost, poslušnost in odločnost tekmovalcev pa tudi ne bo odveč.

Nova klubska pridobitev so tudi reprezentančni dresi kluba. Dobili so jih vsi tekmovalci in inštruktorji. Tako bomo v plezališčih in na tekmah bolj prepoznavni.

Pridno in z veliko vnemo je po novem letu delo s tekmovalci prevzela Alenka Krejan. Srečno!

Alenka v plezališču Nago
(foto: arhiv A. Krejan)

NOVI KADRI

Na klubu primanjkuje inštruktorjev za delo z mladimi. Teh je vedno več, inštruktorjev, ki bi imeli čas delati z njimi, pa vedno manj. Letos smo načrtno pristopili k izobraževanju športnih plezalcev, kar je pogoj za napredovanje do naziva "inštruktor športnega plezanja". Novi športni plezalci, ki so si pridobili naziv na republiškem nivoju, so tako postali: Tjaša Zakšek, Igor Suvajčević, Goran Butkovič in Matej Brezovšek.

PLAN DELA ŠPORTNIH PLEZALCEV

(januar 2003-december 2003)

Organizacija treningov v telovadnici v Brestanici v času šolskega pouka
Trening naj bi se izvajal do petkrat tedensko na

mali steni in trikrat tedensko na veliki. Trajal naj bi najmanj dve uri: 20 min. aktivno ogrevanje in raztezanje, 90 min. plezanje in 10 min. raztezanja na koncu treninga. Na treningu morata biti vedno prisotna najmanj dva inštruktorja - trenerja (velika in mala stena).

Trudili se bomo, da bi vsaj nekajkrat izpeljali trening na kateri drugi manjši ali večji steni v Sloveniji ali morda v Avstriji.

V lepem vremenu naj bi izvedli čim več treningov v naravi, v bližnjih plezališčih: Armeško, Nad Savo, Golek ... Med poletnimi počitnicami se bodo treningi izvajali v naravnih plezališčih. Vsem tekmovalcem bodo dodeljene vrvi ali vsaj ena za par. Po dogovoru naj tečajniki pokličejo inštruktorja ali starejšega plezalca za pomoč v plezališčih.

Boljši starejši športni plezalci pa morajo čim večkrat obiskovati tudi plezališča s težkimi smermi (Kotečnik) in si tako poskušajo pridobiti status kategoriziranih športnikov.

Obisk plezališč in skupne ture:

mesec

JANUAR, FEBRUAR
MAREC
APRIL
MAJ
JUNIJ
JULIJ, AVGUST
SEPTEMBER
OKTOBER
NOVEMBER
DECEMBER

skupna tura

Istra
Sardinija, Arco, Argentiere
Paklenica
letni tabor PAK
plezališča Avstrija
Paklenica, Istra

obisk plezališč

Osp, Mišja Peč, Črni Kal
domača plezališča, Osp, Mišja Peč
domača plezališča, Osp, Mišja Peč
Kotečnik
Kotečnik, Luknja
domača plezališča Kotečnik, Luknja
domača plezališča Kotečnik, Luknja
domača plezališča, Osp, Mišja Peč
domača plezališča, Osp, Mišja Peč
Osp, Mišja Peč, Črni Kal

Aleksandra Voglar, načelnica za športno plezanje

KLUBSKA STRAN NA SPLETU

(www.pak-klub.si)

Velika pridobitev kluba je ažurna spletna stran kluba, kjer so vedno sveže novice, objavljena so razna poročila, napovedi aktivnosti, zbrane sorodne povezave, najdete lahko seznam vseh članov, podatke o klubu, odpravah, alpinistično šolo, predstavljena so posavska plezališča, ogledate si lahko fotografije, pošljete SMS sporočilo, izveste, kakšno bo vreme, skratka, veliko uporabnih in zanimivih podatkov. Zelo obiskana je tudi klepetalnica, Stran, ki je še v nastajanju, prizadevno ureja Martin Bedrač.

ALPINIZEM

Bilo je leta 1992, ko sem v šoli na oglasni deski videl plakat, vabilo v alpinistično šolo, ki je takrat ponujala nekaj novega, mogoče za tisti čas celo eksotičnega. Ne vem natančno zakaj, toda tisti plakat me je vzpodbudil, da se nisem mogel upreti nečemu, kar me je že dolgo delalo nemirnega. Že dobrih deset let je od tega, ko sem se prvič seznanil s plezanjem in poizkusil moči v navpičnih stenah. To me je tako prevzelo, da je postalo plezanje nekaj najbolj pomembnega v mojem življenju.

Pogoji, s katerimi smo se na začetku spopadali, so bili vse prej kot idealni. Že to, da so nas vsi malo postrani gledali, saj niso mogli razumeti, zakaj to počnemo.

Trenirali smo lahko samo na Senovem in v Armeškem, na treninge smo hodili ponavadi z vlakom, na štop ali pa kar peš, saj nam drugega ni preostalo.

Od takrat se je veliko spremenilo. Dobili smo svoj klub, kupili smo si avtomobile, naredili

smo nekaj novih plezališč, torej ustvarili smo si dobre pogoje. Počasi smo tudi mi postajali vse boljši in boljši. Pridno smo si nabirali izkušnje in rodile so se tudi prve odprave: na Aconcagua, v Yosemite, v Peru, na Madagaskar in Cho Oju. To so bili časi, ko smo živeli samo za svoje cilje in ideale. Nič ni bilo močnejšega kot želja po plezanju in doseganju nemogočega. Vendar se je v naslednjih letih zagon naenkrat ustavil. Tisti, ki smo dajali klubu pogon, smo vsak

Sandra in Mojca sta preplezali zelo težko smer v SV-steni Ranrapalce (N Spur, TD, 900 m). (foto: arhiv Sandra Voglar)

pri sebi naleteli na ovire, ki so nas odvrčale od plezanja in usmerjale k drugim aktivnostim. Vsakdanji opravki doma in v službi zahtevajo od nas vse več in več časa in nas trgajo od gora in plezanja.

Čeravno smo v klubu izvajali alpinistično šolo skoraj vsako leto, nismo mogli vzgojiti takšen kader, ki bi dal klubu nov zagon in nove moči. Nastala je vrzel, ki pa se je ne da tako hitro zapolniti. Potrebno bo še kar nekaj časa, da bodo tisti, ki prihajajo za nami prevzemali breme uspeha na svoja ramena.

Leto 2002 je bilo z alpinističnega vidika povprečno, pa vendar nekoliko boljše kot leto poprej. Vseh vzponov je bilo 216, kar ni za 25 aktivnih alpinistov in tečajnikov nič presenet-

povzpela na Pisco (5758 m), kjer so se najprej aklimatizirali, nato pa so osvojili šesttisočak Tocclaraju (6025 m) ter pettisočak Ishinca (5530 m). Sandra in Mojca sta v severni steni

Alpinistična šola – praktični del v plezališču Armeško

foto: Matej Brezovšek)

ljivega. Plezali smo predvsem smeri, ki so lažje od VI težavnostne stopnje, in to predvsem v skali. Veliko premalo se je plezalo v daljših stehnah in zimskih smereh.

Ne smem biti preveč kritičen, saj je bilo narejenih tudi nekaj pomembnih vzponov v Centralnih Alpah, kjer je ženska naveza Sandra Voglar in Mojca Žerjav opravil ponovitev kombinirane smeri Le fil a plomb z oceno LK, III/IV+, 700 m v Chamonixu. Prav tako sta Gorazd in Nejc Pozvek v Mali Cini preplezala zahtevno skalno smer Rumeni raz (VI+, 400 m).

Poletna sezona je bila kronana tudi z odpravo v Južno Ameriko, in sicer v Peru, kamor se je odpravilo kar nekaj naših članov, predvsem tečajnikov, ki so si pridobili prve izkušnje z višino in tudi z organizacijo odprave. Večina se jih je

Ranrapalce preplezali N-Spur (TD, IV/III, 900 m), verjetno prvo žensko ponovitev te smeri. Nejc in Gorazd pa sta se najprej povzpela na Vallunaraju (5686 m), nato pa preplezala eno najlepših gora v Cordilleri Blanci. Alpamayo (5947 m). Vrh sta dosegla po Ferrarijevi smeri z oceno D+ 90°/65°, 400 m.

In kako kaže? Nova sezona je že v polnem razmahu. Zima se je že umaknila z najvišjih vrhov in tudi mi smo zamenjali obutev. Zimska sezona je bila bogata z ledom, zato smo preplezali kar nekaj lednih slapov.

Vse kaže na to, da letos ne bomo imeli večje odprave, temveč bomo lahko zadovoljni že, če se bo kdo odpravil v Centralne Alpe.

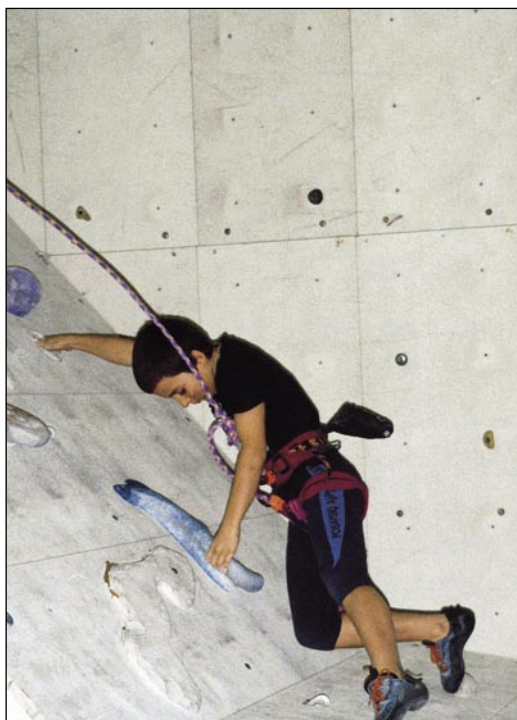
Tudi alpinistična šola se bliža koncu. Tečajnike čakajo samo še zahtevni izpiti in seveda še veliko plezanja, preden bodo lahko samostojno vodili navezo.

Upam, da bomo kljub naši majhnosti uspešen in vzoren klub, ki bo še naprej uspeval v tem prostoru.

*Matej Zorko,
načelnik za alpinizem*

ZAČETKI

Jeseni sem začel poskusno hoditi k športnemu plezanju. Ker mi je ta šport postal všeč, sem se odločil vztrajati. Najprej sem plezal le po dveh ravnih stenah, zdaj pa poskušam preplezati pre-

Ambrož skoncentrirano proti vrhu na tekmi v Brestanici (foto: Tjaša Zakšek)

visno. Vsakokrat se uspem prebiti višje. Všeč mi je, ker napredujem. Lepo mi je, ker treniram skupaj s svojimi prijatelji.

Janko Šet, 9 let

Na tekme v športnem plezanju hodijo samo najboljši plezalci v klubu, ki redno trenirajo. Sam hodim na trening štirikrat na teden. Tako se pripravljam za tekme.

Naše tekme potekajo po kategorijah cicibani in cicibanke, mlajši dečki in deklice, ter starejši dečki in deklice. Jaz sem še ciciban. Na tekmi si moram želeti doseči dober plezalni rezultat. Pred tekmo se najprej dobro ogrejem in pripravim, da potem čim bolj odplezam svojo smer. Zelo pomembna je dobra koncentracija pred in med plezanjem. Lani, na zadnji državni tekmi v Škofji Loki, smo se vsi plezalci in plezalka našega kluba zelo dobro odrezali. Sam sem dosegel sedmo mesto, kar je bila moja najboljša uvrstitev na državnih tekmah do sedaj. S tem je bil poplačan moj celoletni trud na treningih. Razlog za uspeh je bil moja dobra pripravljenost.

Ta uspeh mi je dal še več volje, da bom v letošnjem letu še bolj pridno treniral. Moj cilj je uvrstitev med pet najboljših na državni tekmi.

Ambrož Novak, 10 let

Na plezanje sem se prijavil zato, ker rad plezam, ker je tam prijavljen moj prijatelj in ker mi to koristi v šoli - pri športni vzgoji. Na prvem treningu sem se počutil dobro, zaradi mentorjev, vseh, ki trenirajo, in zaradi vzdušja. Po slabih treh mesecih se počutim še trikrat bolje, saj poznam že skoraj vse športne plezalce. Na vsakem treningu imamo najprej deset minut zabavnih iger (lovljenje, Črni mož, potres, poplava, letalo ...), potem sledi desetminutno ogrevanje, potem pa skočimo v garderobe, da se pripravimo za plezanje. Ko imamo na sebi plezalni pas in plezalnike gremo plezat po šestih smereh. Nekateri, ki pa se udeležujejo tekmovanj, ali pa se jih bodo udeležili prvič, morajo trenirati na previsni steni, kjer jih čakajo veliko težje smeri. Jaz pri plezanju uživam in menim, da se imajo tudi drugi zelo dobro.

Nik Škrlec, 11 let

Za plezanje me je v 3. razredu navdušil Boštjan, ki je takrat plezal. O tem športu mi je pripovedoval in nekajkrat sem šla tudi z njim. Že takrat bi se prijavila k plezanju, a nisem mogla, ker sem trenirala gimnastiko.

A na srečo sem si v četrtem razredu zlomila roko in tako lahko nehala hoditi h gimnastiki. Sicer bi se lahko pozneje zopet prijavila, a se nisem, ker mi je gimnastika počasi postala zoprna.

Z začetkom novega šolskega leta sem se prijavila k plezanju. Na treningih se vedno nekaj dogaja. Včasih so to kaki prepirčki, drugič pa kakšna zafirkavanja ali kaj takega. Včasih je to sicer neprijetno, a brez tega bi bilo plezanje dolgočasno. A ni. In upam, da še dolgo ne bo.

Pia Klančar, 11 let

Moji začetki plezanja segajo približno dve do tri leta nazaj. Še sam ne vem točno. Na začetku me je pritegnilo najbrž to, ker bi rad postal močan kot tisti na televiziji.

Prijavil sem se v PAK in začel plezati lahke stene. Ko sem prišel do vrha najlažje stene, so me vsi zelo hvalili, češ, da sem najboljši. Čez nekaj tednov sem se pred vsemi (tudi najboljšimi) hvalil, da sem boljši od njih.

Čez kakšno leto in pol sem začel hoditi na tekme. Zame so bile kar naporene. Rezultati niso bili kaj posebnega, pa vendar nisem odnehal. Najboljši rezultat sem dosegel na tekmi v Ptujju. Bil sem sedmi od dvainštiridesetih. Lep uspeh, kajne? Plezanje mi je zelo zanimivo in mi ne pride na misel, da bi odnehal.

Tomaz Perčič, 11 let

Začelo se je za rojstni dan. Moj prijatelj je že nekaj časa hodil plezat. Na rojstnem dnevu me je s svojim pripovedovanjem zelo navdušil za ta šport. Naslednje jutro sem že zgodaj začel

starša nagovarjati, da bi tudi jaz začel trenirati. Sprva mi nista dovolila, da bi se prijavil. Šele po dveh tednih mi ju je uspelo pregovoriti. Še preden sem se prijavil k plezanju pa smo s starši nakupili plezalno opremo (plezalnice, plezalni pas ...). Ko sem prvič obiskal treninge, sem imel malo treme, ker je bilo tam polno novih obrazov. Ko sem prišel drugič, nisem imel več treme, ker sem se že dobro spoznal z drugimi plezalci.

Boštjan Podgoršek, 12 let

Mnogi me sprašujejo kdaj, kako sem začela trenirati, kdo me je navdušil ... In ker so mi rekli, da moram nekaj napisati za bilten, sem se odločila, da pišem o svojem začetku, o tekmovanjih ter treningih.

Kot skoraj vsak otrok sem tudi jaz rada plezala po drevesih, ko pa smo imeli doma stenco, pa je bila to moja nova preizkušnja. Takrat se je nekako začelo. Postala sem uspešna in sem hotela neka-ko tudi začeti trenirati. Ker je moja sestra Alenka tudi trenirala, me je odpeljala v telovadnico na trening. Še danes se spominjam svoje prve smeri. In ker mi je dobro šlo, sem začela tekmovati. Najprej seveda na tekmah prvenstva vhodne Slovenije, potem pa na tekmah za državno prvenstvo.

Tekme doživljam zelo živčno. Najprej je seveda ogrevanje, potem ogled smeri in ko se bliža čas plezanja, mi enostavno srce skoči v trebuh in postanem zelo živčna, zato se poskušam umiriti. Ko pa pride na vrsto plezanje, poskušam dati vse od sebe, se osredotočiti na smer, zaporedje gibov, pravilno postavitev nog, vedno pa si želim čim boljše mesto.

Vseeno pa so rezultati enkrat dobri, drugič malo manj. Vsak človek je seveda vesel dobrega rezultata. Zato pa so potrebni treningi, ki so zelo naporni. Brez ogrevanja ne gre, potem je na vrsti

plezanje, med počitkom pa se raztezamo. Na koncu so na vrsti še vaje za moč, ki jih je najtežje delati, saj nas že samo plezanje močno izmuči. Mislim pa, da se vsi do konca treninga trudimo. Vendar pa plezanja ne treniram samo zato, da bi dosegla na tekmovanjih stopničke, ampak tudi zato, da bi svoj prosti čas čim bolj preživela in tudi zaradi boljše telesne pripravljenosti.

Mislim, da mi plezanje nudi veliko. Ne smem pa pozabiti na trenerje, ki se zelo trudijo, da bi uspeli. Verjetno tega ne opazijo vsi plezalci, ali pa jim je vseeno, ampak jaz sem to opazila, mogoče samo zato, ker je moja sestra trenerka. Zato tudi mislim, da ne more biti vsak trener.

Verjetno se sprašujete, kako je trenirati, če je sestra trenerka. Jah, večinoma sem vesela, da me trenira, včasih pa tudi ne. Zakaj? Veliko je razlogov. Npr. ker sem pozabljiva, jo lahko še enkrat doma vprašam in mi ni potrebno klicati druge, na treningih mi pomaga (no to tudi drugim), sploh pa doma, točno vem, kaj sem res dobro naredila in česa ne. Točno ve, česa res ne morem narediti, kaj bi lahko naredila in tudi, če se mi ne da, se moram truditi, dokler mi uspe. Doma mi včasih "teži" zaradi treningov. Še posebno pa sem vesela, da me spremlja na tekmovanjih, saj mi je v veliko pomoč. Predvsem pred tekmo, med čakanjem v coni, ko se je potrebno ogreti, pripraviti na plezanje, umiriti ... Zelo sem vesela, ker je moja trenerka.

Želim si, da bi še trenirala in se čim bolj uvrstila na tekmovanjih. To želim tudi drugim.

Katja Krejan, 13 let

(NE)VARNOST

Ker že dolgo nisem bil na nobeni tekmi in tudi nisem šel nikamor v gore plezat, bom napisal, kaj se mi je zgodilo med plezanjem na naravni skali v Armeškem.

Bilo je sončno nedeljsko popoldne. Odločili smo se, da gremo plezat v Armeško. Vzeli smo plezalno opremo in vrv ter se odpravili. Ko smo avto parkirali na parkirišču pred gozdom (ki je pod skalo), smo se počasi odpravili proti steni. Po petih minutah smo končno prišli tja in začel sem plezati v najlažji smeri. To sem normalno preplezal do vrha. Potem me je ati počasi spustil do tal. Ker smo imeli le eno vrv, sem jo moral iz te smeri sneti, da sem lahko napeljal drugo. Tudi to sem brez kakšnih težav splezal do vrha. Potem me je ati začel počasi spuščati. Ko sem bil kakšne tri metre od tal, je vrvi »zmanjkalo«. Ušla je skozi gri-gri in padel sem na tla. Bolelo me ni, bolj me je bilo strah. Da pa bi ga premagal, sem nalašč šel še enkrat plezat isto smer. In tokrat ni bilo težav.

To naj bo opozorilo vsem, naj bodo pri plezanju v umetnih in naravnih stenah previdni in naj bo varnost na prvem mestu.

Simon Perčič, 14 let

TEDEN DNI V ČRNI NA KOROŠKEM

Lani smo šli s klubom za teden dni v Črno na Koroškem. Ko smo prispeli, smo najprej postavili šotore, potem pa smo si šli še malo ogledat okolico.

Prvi dan smo šli dopoldne plezat v bližnje plezališče. Splezali smo veliko lahkih in težkih smeri. Popoldne smo šli plezat v drugo plezališče, ki je malo više od prejšnjega. Tudi tam smo veliko plezali. Naslednji dan smo šli dopoldne plezat na balvane. Ker nisem želel plezati sem šel s kolesom po cesti še dlje dokler nisem prišel do konca asfaltne ceste, kjer se je nadaljevala makadamska. Potem sem se spustil do balvanov in iskal prijatelje, ki so plezali. Ko sem jih našel, so čez čas nehali plezati in smo se odpeljali do kmetije na vrhu

hriba, na katerem so bili balvani. Izvedeli smo, da bo čez nekaj dni tu odprta gostilna. Naročili smo pijačo, nekateri pa so naročili tudi kislo mleko. Ko smo čakali, da do konca pojedjo, smo mlajši igrali košarko. Po pojedini sem se s kolesom spustil do balvanov in med potjo je začelo deževati. Pri balvanih smo se ustavili in kolo sem naložil v kombi, kjer smo čakali, da dež poneha. Zmenili smo se, da se gremo kopat. Voda je bila mrzla, ampak kljub temu smo poskakali v vodo. Po kopanju smo dočakali konec dežja. Preoblekli smo se in šli za nekaj časa spet plezat na balvane, potem pa smo šli v kamp, da bi se najedli in oblekli. Zvečer je bilo v hotelu predavanje o plezanju, na katerega nisem šel, pa tudi edini nisem bil, zato smo se po temi skrivali in lovili. Ko smo se utrudili, smo šli spat. Četrty dan je bila ob hotelu boulder tekma, na katero sem se prijavil tudi jaz. Vsi, ki smo tekmovali, smo dobili kape. Ambrož pa je kot najmlajši tekmovalec dobil nagrado, posodo, polno čokoladnega peciva.

Želim si, da bi šli še kdaj s klubom za nekaj dni v plezališče, ker sem šel tokrat prvič in mi je bilo zelo všeč.

Izak Kelek, 14 let

TAKO JAZ, KAKO PA VI?

Bliža se čas izjemnih dogodkov. Klub, v katerem ždim že več kot pol življenja, počasi prihaja v puberteto. Pred vrati je praznovanje rojstnega dne, pa jubilejna številka biltena ... Ker je vse tako izjemno, se bom tega držal tudi jaz. Izjemoma bom skrajšal svoj prispevek.

Ko na treningih gledam in opazujem mlajše plezalce, razmišljam, kako se pripravljamo na sezono. Že peto leto si prizadevam opraviti čim več čim boljših vzponov. In delo se obrestuje.

Ob koncu leta, decembra, ko končam zadnjo tekmo, brez skrbi sežem v hladilnik ali na bogato obloženo mizo. Temu se ne velja upirati vse do zadnjega dne novoletnih praznikov. Ampak 1. 1. zjutraj je prav zanimivo snovati načrte za naslednje leto – in prav je tako, saj se že popoldne istega dne rado zgodi, da na željo vesti opravim kakšen trening. V toplih zimskih dneh se podam na sproščujoče teke ali pa marše na Bohor. Takih treningov se lotevam skozi vso sezono. V zadnjih letih je v januarju zelo popularen fitness, kjer delam načrtno in pazim, da se vse odvečne kalorije ne pretvorijo v mišično maso. Tudi oprimkov se počasi dotikam, a na preveč.

Drugi mesec leta sem že spodobno kondicijsko pripravljen. Začnem s prvimi resnimi treningi na plastiki. Prvi teden preverjam formo, a nad rezultati nisem preveč razočaran. Po treningih sledi redno in izdatno raztezanje, pa tudi vaje za moč ne škodujejo. V drugo polovico februarja grem z geslom "Švicati!" Vzdržljivost, lokalna in dolgotrajna vzdržljivost v moči – ves mesec. Lepo je, če napredujem tudi v gibljivosti.

S prvimi zvončki hitim v Armeško, Osp in Mišjo.

Začetki so lahko zelo obetavni, saj mi pomaga obilica preplezanih metrov v preteklem mesecu. Konec marca nastajajo smeri, krajše in daljše, pa kakšen izrazit trening moči je vmes. V aprilu nadgrajujem vzdržljivost v moči, skrbim tudi za moč in ne zanemarjam vzdržljivosti. Pri vajah poskušam biti čim bolj izviren. Previden sem zaradi zahrbtnih poškodb, ki se lahko pokažejo šele čez leta.

Tako se optimistično odpravim na prvomajsko plezarijo. Za vplezavanje sta potrebna vsaj dva dneva, nato pa "stvar steče".

Ko pridem s počitnic, zaradi ohranjanja forme pohitim v bližnje plezališče in se počasi pripravim na študij smeri. Že vrsto let zahajam v priročni Kotečnik, kjer smo skoraj vsi Posavci dosegli svoj maksimum.

V maju treniram še na plastiki in treninge po navadi prilagajam smerem, ki me čakajo. Moč izboljšujem na bouldrejih, z vajami na steni in tudi s posameznimi kombinacijami, ki so mi v pomoč pri skalnem plezanju. Tudi vzdržljivost v moči prilagajam svojim projektom. Tehnično znanje pa pridobivam in utrjujem skozi vse leto. V smeri skušam biti čim bolj iznajdljiv, izviren in atraktiven.

Tako preživljam večino popoldnevov po pouku in med učenjem jaz. Kako pa Vi?

Nejc Pozvek
Plezanje je tudi užitek
(foto: Gorazd Pozvek)

ORGLICE

Bili smo na alpinističnem tečaju v Logarski in med drugim smo se preizkusili tudi v lednem plezanju. Eni prvič, drugi že z več izkušnjami, spet tretji pa smo že kdaj malo popraskali po ledu. Med slednjimi sem bila tudi sama, zato me ni najbolj veselilo, saj s slapovi nisem imela dosti izkušenj. In kot vsakemu novincu so se mi v mislih porajale različne teorije. Kako bo v slapu, bom znala postavljati noge, zabijati bajle? Sicer pa: praksa, praksa, praksa!

Ni dolgo, ko sem bila tik pred tem, da dobim vse odgovore, pa še kakšnega več. Plezali smo vsi štirje v eni navezi, tako da sem plezala kot tretja in za seboj vlekla še vrv za četrtega.

Uh, trenutek resnice. Na hitro si popravim derezo in veselo na pot. Prvi skok je mala malica, no malo mi nagajajo noge, vendar ni težav, saj je precej položno. Še malo po snegu, pa pridem do drugega dela. "O shit, kak pa tuki prek?" Naklonina se kar očitno poveča. "Ja, nič. Treba bo poiskusiť." Živčno zabijem bajli - zelo nerodno, še bolj nerodno postavim noge, se dvignem za pol metra, v tem mi odnese najprej roko, zatem še nogo ... in flik nazaj na začetek. Sama pri sebi zabrundam, malo počakam, se umirim in poskusim ponovno. Tokrat bolj uspešno. Sicer mi noga še malo zdrsne, a jo kaj hitro popravim, tudi živčnost mine. Ko je strmi del za mano in se teren spet malo položi, že vidim onadva na štantu, ki je na drevesu sredi gozda. Malo hitreje, še vedno pa previdno, se vzpenjam proti njima, saj postane precej toplo, kajti sonček že kar močno sije. Na srečo je štant v senčki pod drvesom. Ko sem že na koncu se razkomotim, potem pa povarujem še zadnjega v skupinici, medtem ko se inštruktor že pripravi na zadnji najtežji skok, hkrati pa za naše oko

najlepši, saj je tu dobro vidno, zakaj domačini pravijo slapu Orglice.

Kot je opisano v vodničku, naj bi se plezalo ta skok po desni strani. A letos je mati narava poskrbela za malo drugačno obliko in sicer desna stran slapa ni narejena, leva oz. naravnost pa ima čez obliko orgel, kar je prava redkost. Pa tudi naklon se tu postavi v vertikalo. Med varovanjem skrbno opazujem inštruktorja, kod pleza, kako postavlja noge, roke, saj me je kar malo strah, kako bo šlo tu preko. Med plezanjem še pove, da je bolje plezati bolj na noge, drugače navija v roke. Med tem tudi četrti pride na štant. Ko je za naslednji raztežaj na vrsti drugi, sonce že lepo sije po slapu in se le-ta počasi topi, tako da z njega že teče. In ko sem na vrsti, je že kar mokro. Vendar me to niti ne moti, saj so moje misli povsem drugje. "Kako priti čez brez padca, brez nepotrebnih zdrsov rok in nog?" Spomnim se inštruktorjevega gibanja nog (eno pod sebe, drugo malo v stran za oporo).

Od zgoraj se zasliši; "Varujem." Spet trenutek resnice. "Na vse ali nič," si mislim. Še pogled v slap, kjer se vidi smer onih dveh prej in "Srečno, Kekec!" Tokrat vseeno malo bolj samozavestno in zbrano. Noge že bolje postavim, veliko pa mi pomagajo sledi prejšnjih dveh. Ker pa še vedno ne zaupam dovolj nogam in se bolj vlečem po rokah, me kaj hitro našuta. Nasvet: "Če te našuta v roke, se na njih čim bolj iztegni in počivaj na paščkih," mi pride še kako prav. Dobro zabijem bajli, kolikor je pač mogoče, iztegnem roki, kolikor se da, in počivam. Bajli zabijem še nekajkrat, prestavim noge malo više in zopet sledi počitek. Zdi se mi, da sem do konca našutana in da ne bo šlo več. Bajli se mi zdita težki kot svinec, težko ju držim, pa še kar močno je potrebno udariti v led da drži, če pa ni dobro, pa je potrebno tudi po parkrat uda-

riti po istem mestu. Ko tako počivam, slišim od spodaj: "Dajmo še malo, saj zmoreš. Ajde, dej!" Spomnim se, da je spodaj še eden, ki čaka na svojo priložnost. Zato stisnem zobe, napnem vse moči, kolikor mi jih je še ostalo, bajli nekako zgubita težo in potegnem do vrha, kjer se teren spet položi. V meni se prebudi nepopisno veselje. Uspelo mi je. Še lažji del - malo po ledu, malo po snegu in listju in že sem na štantu. "Juhuuuu," moj prvi pravi slap je za mano. Kako dober občutek!

Alenka Krejan

**Alenka v Centralnem slapu v Tamarju
zimski alpinistična šola**
(foto: arhiv A. Krejan)

SYMPATHY TO THE DEVIL OZIROMA O LUCIFERJEVEM DOMOVANJU

Letos me je ledno plezanje res kar obsedlo, z njim pa tudi vse lepe in malo manj lepe stvari, ki sodijo zraven. Bilo je kot strast, ki te vsa prevzame in se ji ne moreš upreti. Občutek, ki sem ga ob desetletnem plezanju velikokrat doživel in me je vedno znova pritegnil nazaj - pod skale. Da pa stvar ne bi bila popolna, je potrebno za dobri dve ali tri ure takšnih užitkov malo bolj zgodaj vstati. In potem, ko lahko še kako uro spim v avtu, spoznam tudi pozitivne strani situacije - da nimam avta.

Še lepši pa se mi zazdi svet ob prebujanju v avtu in pogledu na sončni Triglav. Zraven pa Mato pritiska na plin, da bi čim prej našla nekaj primernege ledu za plezanje. V Martuljku se ob ugledani navezi v Luciferju odločiva, da tudi midva opraviva z njim. Najprej pa kava v hotelu Špik in tamkajšnje volišče kot opomin na referendum o slovenskih železnicah, ki ga bova tokrat zaradi višjih ciljev izpustila.

Avto sva pustila na poti pod slap. Kmalu sva bila razočarana, ker se je bilo treba plaziti čez podrto drevo, ki je služilo za most. V plastičnih čevljih in teži na hrbtu je bil to že pravi podvig, ki so ga začinili še izrastki na deblu, ko so naju pikali v zadnjico. Zakaj Lucifer mi je bilo pa jasno ob prihodu pod slap. Potem pa se je še Mato izkazal kot dobronik in mi rekel: "Ajde, Tedi, prvi cug ti pustim." "Čeprav v ledu še nisem plezal prvi," si rečem, "enkrat je treba začeti tudi s tem." Mato mi je predal še par lednih vijakov in bajali sta se zarezali v led. Po nekaj metrih sem se počutil sproščenega in pozabil, da plezam prvi. Na to me je spomnil Mato, ko me je opozoril, da bi lahko že zavrta kakšen vijak.

S pridobivanjem višine sem na vijake kaj hitro začel misliti tudi sam. Proti varovališču me je pa vrtnanje vijakov začelo že dobro utrujati. Z vso silo sem zabil bajali in kmalu mi je bilo vseeno, ko sem se ob udarcu v led udaril še malo po prstih. Samo, da opraviva z tem hudičem. Na štantu sem potem opazil, da je za nama že druga naveza in ko sem videl prvega, kako hitro pleza za mano, vmes prehitil Matota in zavrta le en vijak, mi je kmalu postalo jasno, da je to Pavle. S svojim prihodom je naredil kar malo gneče, tako da se je Mato hitro odpravil naprej - pod velikimi svečami v desno, nato pa izginil nekje nad mano. Kmalu sem mu sledil še sam. Za konec me je čakalo še dobrih pet metrov vertikale, kjer sem na lastni koži opazil, kaj se lahko zgodi, če cepine le zatikaš in pri tem nisi ravno najbolj pazljiv. K sreči sem se ravno vpel v vijak, tako da sem padel le kakšna dva metra. Naprej preko kaskad do vrha pa si nisem želel ponoviti še kaj takšnega, saj sem vedel, da bi bila ob padcu vrv predolga in mi spodnji vijak ne bi nič pomagal. Na drevesu sem naredil zadnje varovališče, in ko je za menoj prišel Mato, je sledil še stisk rok. Oprtala sva si vrv in se odpravila proti levi in se spustila do nahrbtnikov. Še enkrat sva se poigrala z naravni mostom, potem pa odhitela na zaslužno pivo.

Če je v peklu res toliko leda, se po končani kariери nobenemu alpinistu ne bo slabo godilo, pa če je še tako preklinjal na svojih popotovanjih v hribih. Za nekatere je tudi pekel lahko raj.

Tadej Bernik

ZIMSKI VZPON NA JALOVEC

»Joj, pa ne še! Ne še iz te tople spalke! Le kdo je izumu te mobilce in te prodorne zvoke budilke?« si brundam, medtem ko se tudi v drugih kotih sobe začno kazati znaki življenja. Čeprav sredi noči, je treba vstati, če hočemo uresničiti načrt tistega dne.

Tako čez kakšno urico že korakamo v mrzlo zimsko jutro, na pot proti Jalovcu. Pot nas vodi mimo slapov, v katerih smo prejšnji dan nekateri pustili precej moči, pa še kakšno konico cepina ..., nato pa po snežišču do vstopa v koluvar Jalovca. Med hojo premišlujem o vsem mogočem, samo da bo tega duhomornega stopicanja po neskončnem snežišču enkrat konec. Opazim tudi, da na vrhu ne bo neke pretirane gneče, saj je vreme vse prej kot primerno za v hribe in trenutno je naša četica edina, ki si utira pot proti vrhu. Veter ves čas neusmiljeno brije, vrhovi Julijcev pred nami pa so oviti v gosto meglo.

Že skoraj na vrhu koluvarja zagledam Suvija, kako šiba proti meni, saj je za spremembo večino poti pred nami: »Tuki še ta preklet Windstopper nč ne pomaga! Tko me zebe, da še sc...ne morem, ka de b si še čik pržgal! Grem nazaj dol! Se vidmo!«, In že odfrči.

»Upam, da se kaj zjasni tam gor! Sej ni b'la napoved t'ko slaba! Sicer pa morš bit v hribih tko na vse prpravlen,« se tolažim. Ko končno prisopiham iz koluvarja, ne vidim več kot dva metra pred sabo. Ker sem tu gor prvič, počakam Gorazda, ki se je kmalu za mano prikaže iz megle. Z Matejem sta ves čas malo zadaj, saj imata na hrbtu še smučke.

»Ka zdej? Gremo gor al ne?« vprašam Gorazda.
»Bomo šli mal naprej pogledat kake so razmere. Če so OK pa če ne bo preveč pihal, pičimo proti vrhu!«

Ko je naša četica spet skupaj, zraven pa še dva Velenjčana, ki morata imeti konjsko kondicijo, odložimo nahrbtnike, vzamemo cepine in gremo proti vrhu. Čaka nas še kaka slaba ura do vrha, vsak pa si je verjetno pri sebi mislil: »Pa pejmo, če smo že glih tu!«. Takele misli so lahko včasih kot z glavo skozi zid. No, pa si po nekaj metrih Alenka že premisli: »Jst ne grem, ker me bo odnesl!« Tudi meni ni bilo ravno vseeno. V takem vremenu še nikoli nisem bila v hribih, pa tudi ne tako visoko. Kmalu se znajdemo na grebenu, kjer me lahko ob nepredvidnosti sunki vetra kot lutko odpihnejo čez rob. Mislim si: »Le kam mi rinemo?« Ravno v tem trenutku se znajdemo na vrhu.

»No, hvala bogu,« si mislim. Na hitro se slikamo, potem pa kar obrnemo, saj ni tam gori nobene prave poletne vročine. »Zdej pa 100 %, se nam čist nikamor ne mudi,« nas je opozoril Gorazd. Z Matejem sva šla res počasi in previdno, saj so se mi na mestih, kjer je bilo potrebno iti malo po skalah, zatresla kolena, pa ne od mraza. Da ne rečem, kaj se mi mota po glavi, ko ugotovim, da imam sneto derezo. No, čez nekaj časa pa že zaslišim Gorazda, ki preverja, če je vse OK: »Matooooo!«

»Jouuu!« odvrne in v nekaj minutah že zagledava Martina, kako se ves trese in že komaj čaka, da odjadramo s tega mraza. Medtem pa Gorazd že uživa v smuki čez koluvar. Tudi Matej ujame še nekaj zadnjih zimskih smučarskih užitkov, midva z Martinom pa kar na rit in v dolino.

Čeprav je bilo vse skupaj naporno, da ne omenjam krvavih žuljev že od prejšnjega dne, je z dobro družbo in kančkom hribovske žilice vse hudo prav hitro pozabljeno. In že so pred nami nove dogodivščine.

Romana Šalamon

IZGUBA NEDOLŽNOSTI

(28. 2. 2003)

Tedi me je že nekajkrat vprašal, če bi v ledu lezel naprej. »Ne, ker sem še tečajnik!« Obnašal sem se kot stara devica, ki se špara do smrti. Raje sem kod drugi pobiral svedre. A slej ko prej pride dan ...

Bili smo na alpinističnem tečaju v Logarski dolini. Drugi dan je bilo na vrsti ledno plezanje. V skupini smo bili štirje, trije tečajniki in mentor. Pod Sušico je Boris Strmšek žrebal pare, kdo bo z njim in kdo z mano. Takrat mi je postalo jasno, da bo treba plezati naprej. Bil sem tiho! Moj soplezalec je imel za sabo dva vzpona in na njegovih klinih je bila tovarniška barva še skoraj nedotaknjena. Jaz pa tudi nisem bil ekspert. In gremo! Ne bom pozabil prvega pika s klino. Še zdaj ne vem, ali se mi je roka tresla ali pa je bila to le iluzija. V mislih sem imel ves čas Tedija, ki je bil do takrat moj edini soplezalec. Aha, Tedi to tako naredi, potem tako, prime to in nato še tako ... Prvi sveder je šel noter brez upiranja. In drugi, tretji tudi. Šlo je gladko. Do prvega štanta se mi je samozavest dvignila in do konca smeri mi je ego že prevzel oblast. Saj ne da bi se hvalil. Dolgo časa sem se izogibal, recimo temu odgovornosti, zdaj pa je na enkrat prišel trenutek resnice. Lahko bi seveda rekel, da ne bom, a potem bi mogoče res postal »stara devica«.

Matej Brezovšek

TAMAR

(8.-9. 2. 2003)

Tedi me je vprašal, če bi šel z njim, da bova plezala dva dni in kar je najboljše, ni bilo potrebe, da se voziva domov. V Radovljici je imel

prijateljico, kjer bova prespala. Seveda, sem odvrnil. Pa še domov ne bo treba vozit. O.K. Zjutraj ob šestih.

»Rana ura, slovenskih fantov ...« pa saj veste kaj. Pa ni bilo tako hudo. Hitro sva bila v Planici in od tam peš v Tamar. Na poti naju je preklel še nek tekač na smučeh, saj sva hodila po tekaški stezi. Midva pa njemu nazaj: »Dobra volja, je naj bolja!« Ko sva od daleč gledala niz slapov, so se mi zdeli plezalci kot majhne pokončne črtice, ki se po polžje pomikajo navzgor.

In že sva bila v navezi, pod Svečo. Moj prvi slap! Že ob vstopu mi je na hrbet, ramo in šlem priletela serija ledenih kock. Po bolečini sodeč je imela vsaka več kot kilo. Prvi štant. Sledila je sveča v Sveči. Že sam vstop v drugi cug se je kazal spoštovanja vreden. In priznam, bilo me je malce strah. Prvič v taki strmini. Ko sem hotel zabiti eno bajlo, me je zaskrbelo, kaj bo z drugo. Bo ostala notri, ali bo šla ven? Da ali ne? Pa ni šla ven ... Na vrhu mi je Tedi čestital: »To stari!« Počivala sva na vrhu, kjer je idilična votlina, skozi njo pa teče potoček. Gledala sva Jalovec, malo fotkala, potem pa nazaj dol. Nato sva napadla še Centralni slap. Najlepši slap! Tedi kot na avtocesti prehitil enega plezalca, nato vstopim še jaz in skupaj prispemo do prvega štanta. Tam pa mi leva grivelka nekaj zataji, nato mi uspe še desno derezo zatakni v levo ... Pravi ledeni balet v navpični steni. Uh, rešen sem. Sledi drugi cug, ki sem ga plezal brez rokavic, saj so bile premočene. In kri je lila. Bo treba malo izkušenj pridobiti! Drugače pa je bil Centralni pravo uživanje v ledu. Ne preveč, ne premalo strm. Ravno tisto, ta pravo. Še nazaj dol, spakirava in via avto ter via Radovljica. Komaj sem čakal tople postelje, ki naju je čakala. Tam sva z mokro opremo okupirala topel radiator. Kdaj pa gremo spat? Ah, ne prezgodaj. Mladi smo, zato odrinemo še malce pogledat nočno življenje Gorenjcev. Žurka! Do pol štirih zjutraj.

Drugi dan so naju postregli s pečenimi jajci. Drugi topel obrok v dveh dneh. Mmm, kako je pasalo. Kam danes? Bohinj, Luščev graben. Na srečo nama je nekaj kilometrov pred Vojami avto odpovedal v snegu in morala sva naprej peš. Na srečo zato, ker sta se ravno v tistem trenutku mimo pripeljala dva Jeseničana in pot sva nadaljevala z njima v Nivi. 4x4 pa trga po snegu. Lušček se je začel lepo, kakih dobrih 750, a naprej mi ni najbolj dišal. Slap je zelo razgiban. Najprej strmina, nato šetnja po snegu, pa spet strmine, pa spet šetnja ... Pa še mraz je stiskal. Prišla sva nazaj - dol; Jeseničana pa sta že izginila in tako sva pešačila do avta kako uro in pol, a zdelo se je cela večnost. Potem pa še vožnja domov ...

Bil je to krasen vikend. Tedi ima prva prijateljice, samo obe sta imeli fanta. Če bi pa še to uredili, bi bila tole plezarija s petimi zvezdicami! Ko bi ves dan plezala ... potem pa na toplo ... Tle se pa sanje končajo.

Matej Brezovšek

NOVIM IZKUŠNJAM NAPROTI

Štirje mladi člani PAK: Tadej Bernik, Matej Brezovšek, Tjaša Zakšek in Alenka Krejan smo se odpravili v Logarsko dolino na nadaljevalni alpinistični tečaj, novim izkušnjam naproti.

A priprave so se začele že dan prej, ko je bilo potrebno še vse spakirati, to pa je zame največja muka, saj ni pomembno, kam grem, ali za koliko časa, vedno je moj nahrbtnik težak kot svinec ter natlačen do konca in še čez. Zvečer se zapeljem k Tjaši pakirat, saj imava hrano skupno in jo je potrebno razdeliti. Ker naj bi tabor postavili nekje na Okrešlju, je to pomenilo približno enourno nošnje nahrbtnika in vse robe za štiri dni. Kako zdaj vse to

stlačiti v en sam samcat nahrbtnik? To je zdaj vprašanje. Začne se pravi postopek tlačjenja in zapolnjevanje vseh še toliko skritih kotičkov in po treh urah, ko nama to tudi nekako uspe, se pojavi nov, še večji problem: Kdo neki bo zdaj to nosil? Saj je težak blizu trideset kilogramov, to pa je dve tretjini moje teže. Nekako upava na najboljše.

Četrtek, 27. 2.

Zjutraj so me ob 6. uri, kot zadnjo, pobrali na domu in že smo hiteli novim doživetjem naproti. Pred hotelom Plesnik nam vodja prestavi plan dela za štiri dni in nas 20 tečajnikov in pripravnikov razdeli mešano, po klubih, k šestim različnim inštruktorjem z namenom, da bi se med seboj bolje spoznali. Na najino veliki oolajšanje je bila lokacija za tabor spreminjena, in sicer zraven Doma planincev. Potem smo se odpravili do mesta tabora, kjer smo se na parkirišču pri avtomobilih pripravili in odšli pod slap Skušnjava, da smo izvedli praktične vaje iz zimske tehnike.

Vse skupaj bi bilo dobro, če ne bi močan mrzel veter nosil pršiča po slapu navzdol, da nas je kar po malem zasipavalo, pa tudi dodobra je otežilo plezanje dvema plezalcema, saj ju je kar naprej obdajala zavesa pršiča.

Tako smo se po približno sedmih urah izobraževanja vrnili na parkirišče, kjer smo se na tabornem prostoru urili v iskanju štirih žoln, skritih na tudi na najbolj nemogoča mesta (na drevo) in moram reči, da to niti ni tako enostavno, kot se sliši, še posebej, če je tu še časovna omejitev, kot je to na alpinističnem izpitu. Ko smo se vsi zvrstili, smo začeli postavljati tabor.

V penzionu Na razpotju smo opravili analizo in se pripravili na naslednji dan. Na ra-

diatorjih pa smo lahko posušili svoja mokra oblačila in obutev. Inštruktorji so se odločili za plezanje slapov, saj so bile razmere za grape zelo neugodne, za slapove pa idealne.

Prva noč v šotoru je minila z nekajkratnim zbujanjem, ker me je zeblo v hrbet, kljub temu, da sem bila dovolj oblečena in imela v spalki velurje, dva armafleksa nista bila dovolj, da ne bi s tal prihajal mraz. Zato sem zlezla k Tjaši, ki je spala na termarestu in ni imela teh problemov.

Petek, 28. 2.

Bujenje ob 6.30, nato priprava zajtrka: mleko v prahu, kruh, sirni namaz ter priprava hrane za čez dan. Še zadnje priprave na turo, ob 8.00 pa odhod po skupinah do slapov. In ker smo bili razdeljeni vsak v svojo skupino, smo tudi plezali različne slapove oziroma v različnih navezah.

Najprej nisem bila najbolj navdušena nad slapovi, saj nisem imela izkušenj. Led, dereze, bajle in jaz, štirje pojmi, ki jih bo potrebno povezati med seboj čim bolj usklajeno! Hm, bomo videli?

Za začetek smo plezali Levi slap, po domače Orglice. Po problemčkih in težavicah, kot so zdrsi nog, premalo zapičene bajle in še bi se kaj našlo, v malo strmejšem delu slapa, mi je uspelo najti tak ritem plezanja tudi čez najtežji del slapa pa vse do vrha. Juhuuu, uspelo mi je.

Pri Domu planincev smo se na sončku razkotali, malo pojedli, posušili mokra oblačila, si še izmerili sladkor v krvi (je v mejah normale?) in se odpravili še proti slapu Sušica. Vaaauuu, tale je pa precej širši in večji od prejšnjega. Na srečo ni bilo gruče in smo se hitro pripravili za vzpon. Kmalu sta se nam je pridružili še dve navezi, tako da je bilo v slapu kmalu kot na avtocesti in samo vprašanje minut je bilo kdo bo

koga prehitel. Prav zanimivo jih je bilo videti, še bolj "zanimivo" pa so frčale naokrog kocke ledu, na katere smo morali biti pozorni, da nas niso zadele. Seveda, pa mi je šlo tokrat že veliko bolje in sem imela že malo boljši občutek. Na polovici skoka se mi je zgodilo nekaj, kar ne bi nikoli pričakovala. Doživela sem "gumidifekt", kot je to imenoval zvečer Simon, a sem ga z nekaj težavami nekako rešila, tako da sem lahko nadaljevala do štanta oziroma do vrha slapa. V drugem skoku pa je sledilo še eno presenečenje, čez mene se je vsul pršni plaz. Na srečo nisem dobila veliko snega za vrat. Pravi pravcati mali krst, bi lahko rekla, a sem kljub temu uživala.

V taboru je Tjaša že pripravila večerjo, ki se je po celodnevni naporih in suhi hrani že prav prilegla. Vmes smo si izmenjali informacije o dogodivščinah, ki smo jih doživeli čez dan. Ob 18. uri smo se odpravili zopet v penzion, kjer smo se vsi zbrali tako kot prejšnji večer, in z veseljem okupirali vse radiatorje, največji privilegij našega tečaja, in po njih razstavili večinoma rokavice in nogavice, pod njih pa še plastične čevlje. Pri analizi ture je vsak inštruktor predstavil svojo skupino, analiziral vzpone, plezanje v njih in tudi če je bilo potrebno pohvalil svoje varovance. Vodja je podal napotke o turi in bivakiranju za naslednji dan.

Sledila je še zadnja noč v šotorih (zame bolj prijetna, pod sabo sem imela še dva nahrbtnika), kajti naslednjo je bil na vrsti bivak.

Sobota, 1. 3.

Zjutraj smo lahko pospali pol urce dlje, tako da smo vstajali ob 7. uri, sledil je zajtrk in priprava za turo. Vsak je vzel poleg obvezne opreme še kaj, kar se mu je zdelo pametno, tako sva s se z Tjašo odločili, da vzameva puhovki, pa perilo

za preobleč, kar se je izkazalo za zelo koristno. Ob 9. uri smo se podali proti Okrešlju, še prej pa smo preverili delovanje naših žoln. Največja muka, hoja v "plastiki" po ravnem. Do slapa Rinka je še nekako šlo, saj smo hodili po senci, pa vendar se je začelo ozračje ogrevati pa tudi nam je postajalo toplo zaradi hoje in smo se postopoma slačili, pri slapu pa se je prvič sonce močno uprlo v nas in postalo je neznansko vroče. Že tu je bilo vroooooče, do Okrešlja pa še je pred nami večji del hoje po soncu. Nekako le vsak po svoje premagujemo vročino in pri-

Zaslужen obrok po napornem delu na zimskem alpinističnem tečaju v Logarski dolini (foto: Matej Brezovšek)

demo na Okrešelj. Krajši postanek, da smo se zbrali, vmes še naužili tekočine in počasi krenili proti Turskem žlebu. Na vrhu žleba smo se razdelili in odpravili: eni na Malo Rinko (2289 m), drugi pa na Tursko goro (2251 m). Med slednjimi smo bili tudi vsi štirje člani PAK-a. Na vrhu seveda ni šlo brez tradicionalne skupinske fotografije in uživanja v razgledu. Sledil je spust proti vrhu žleba, do nahrbtnikov. Vsak po svoje smo pomalicali, se malo posončili, nekateri tudi posušili mokre majice, nato pa smo sestopili proti Okrešlju. Seveda tudi na tej turi nisem bila prikrajšana za hitrejšo, predvsem pa

lažjo varianto sestopa. Ker sem bila pač med zadnjimi, sem imela celotno "progo" že narejeno. Čakalo me je dobrih 200 m užitka, pa še noge niso trpele. Brez oklevanja sem se usedla na tazadnjo, vzela bajlo v roke, za uravnavanje hitrosti, nato pa: "Hi, konjiček, gremooooo. Juhuuuuu." Občutek je bil neverjeten, le prehitro je bilo vsega konec, tako kot vedno. Ko sem prišla do skupine, so že iskali primerno mesto za snežne luknje. Ob vznožju pod Mrzlo goro so inštruktorji in večina fantov s sondami preverjali globino snega in kopali, med tem ko je med goro razmetanih nahrbtnikov Tjaša pripravljala kuhalnik za topljenje snega. Najprej sem se ji pridružila, nato pa sem se odpravila na lov za fotkami.

Počasi se je začelo večeriti in postajati vse hladneje, pa tudi veter ni nič kaj prizanašal, tako me je vsaka misel da bi si preobula prepotene in mokre nogavice, kaj hitro minila. Vendar sem kasneje ugotovila, da bi se bilo vseeno bolje na hitro preobuti na prostem čisto na začetku, kot pa približno tri ure ali še več čakati v mrzlih, mokrih nogavicah, pa še večinoma pri miru, kar je pošteno nohtalo. Pač ena izkušnja več.

Večina nas je preživela noč v največji luknji, kjer nas je bilo kar 14, to pa pomeni tudi več toplote, pa tudi neudobno noč. Pa saj je to bivakiranje, ki pa je vse kaj drugega kot udobno. Nekaj časa je trajalo, preden sva se s Tjašo namestili udobno, kolikor se je le dalo, in zlezli v skupno bivak vrečo. Tako, namestili sva se, kaj pa zdaj? Inštruktorji so šele zdaj začeli kuhati in jesti, mi pa smo vse to že opravili. No, eden od inštruktorjev nam je dal zelo koristen nasvet, da se bivak začne delati vedno bolj pozno, ko ugotoviš, da je to najboljša možnost. Potem šele v bivaku lepo počasi kuhaš in ješ, da čas prej mine. No, glede minevanja časa, ko nas je bilo toliko v luknji, ni bil niti tak problem. Za

pravo idilo so poskrbele svečke, postavljene na okenca, narejena v snegu. Še en dodatek k obvezni opremi v hribih, da privarčujemo baterijo.

Noč je minevala dokaj hitro, saj so potekale v bivaku razne debate, spanca je bilo bolj na obroke, pa še neudobno sede. Tako je vsak od dremal svoje kitice, kolikor mu je to dopuščalo telo, ki je pač navajeno na udobje domačih postelj, nekateri pa smo vmes ubijali čas tudi z igranjem kart.

Nedelja, 2. 3.

Okrog šestih zjutraj smo se poslovili od snežnih lukenj, eni bolj, drugi malo manj polomljeni od presedene noči, in se odpravili proti Frischaufovemu domu na Okrešlju. Tam smo se okrepčali z vročim čajem in kavico, posušili mokra oblačila in čevlje na topli peči. Potem smo sestopili v dolino do tabora, kjer je sledila še izvedba tehnike varovanja v snegu. Za tem pa pospravljanje tabora in pakiranje. Nato smo se počasi poslovili in se odpravili vsak na svoj konec Slovenije. Nas je čakala še približno dveurna vožnja domov. Oziroma Brezata, mi trije smo se udobno namestili na mееееhke sedeže, oči so postale kar naenkrat težke in kaj hitro smo padli v globok spanec. Utrujenost in neprespana noč sta naredili svoje. Breza pa nas je varno peljal domov.

In na koncu moram povedati, da mi je bil tečaj všeč, tudi organizacija je bila v redu. Bilo je zelo poučno, saj sem zraven ponovitve celotnega zimskega dela alpinistične šole, pridobila mnogo novih izkušenj iz bivakiranja, šotorjenja v snegu, lednega plezanja, se marsikaj novega naučila ter spoznala nove ljudi in sklenila nova znanstva. Skratka, bilo je zelo zanimivo in vredno udeležbe.

Alenka Krejan

KOT DARILO ...

Še eno leto je minilo, kdaj – ne vem. Moj kalendar ima markacije: služba, gore, klub – usklajenost v času in prostoru. Redkokdaj se uprem tej poti, ker niti sama ne vem, kdaj jim je to uspelo. »Kaj?« me sprašujete. To, da so se gore vtkale v moje življenje. Najlepše je takrat, ko greš v hribe brez posebnega razloga, greš zato, ker čutiš, da preprosto moraš iti. Kar zgodi se: z mami sva ob sredah brez besed istih misli: bo vreme čez vikend lepo in kam greva? Za razliko od vseh tistih, ki iščejo lepote gora povsod po svetu, se vedno znova in znova, skromno, vračava v naše gore.

Vsaka tura, vsaka izkušnja, vsako doživetje, vsako srečanje ... je nepozaben spomin, ki ga tudi fotografija ne more pričarati takšnega, kot je v naravi, še težje je spraviti na papir občutke.

A vseeno, da bo v našem Biltenu tudi nekaj, kar ni alpinizem, kar ni športno plezanje, je gorništvo.

Vedno znova me prevzamejo in očarajo veličastna obzidja monolitnih sten sredi osupljivo strmih travnatih višin, divje grape, po katerih derejo slapovi, nedotaknjene cvetne livade, kraljestvo živali. Tam gori še vedno gospodari narava sama in edine sledove puščajo tisočletni obiskovalci razbrazdanih visokogorskih pobočij – voda, veter, blisk, grom ... Tam gori smo planinci le obiskovalci, šteje le neposreden stik z gorsko naravo, vse drugo je in mora biti v hipu pozabljeno, odrinjeno nekam daleč stran.

Vsaka tura mi pomeni vznemirljivo, romantično pustolovščino. Kar lepo število se jih je že nabralo in vsaka ima svoje mesto, svoj spomin: plezanje pripravniške grape na Malo Mojstrov-

ko, prvo bivakiranje z nevihto pod Plešivcem, sreča v nesreči pri zdrsu pod Brano, izpitna tura na tečaju za planinske vodnike na Briceljki in bližnje srečanje s kačo, zahtevna pripraviška tura čez Jalovško škrbino na Jalovec, vzpon na Grintovec, sama na Dolgi hrbet, ena izmed zadnjih tur – Rinke ...

Kaj pa Mangart? Ta veličastna, čudovita gora: silni prepadi severne stene, vzhodni greben, pod njim pa navpičen zid Koritniškega Malega Mangarta. Južna stran gore se silno strmo spušča v Koritnico z neprekinjenim tisočmetrskim pobočjem prepadnih trav, skalnih skokov in divjih grap, zahodno stran pa poševno prereže grapa.

V predlanski sezoni se nama je izmikal znova in znova zaradi nestabilnega in muhastega vremena, ki vlada pod Loško steno in tako je ostal neosvojen vse do Mednarodnega leta gora.

Zaradi odhoda od doma v jutranji temi naju prvi sončni žarki ujamejo šele na Vršiču in zdi se nama, kot da stopava v pravljico. Sončni žarki najprej poljubijo vršno kupulo Prisanka, potem pa se rdečkast odsev razlije po severni steni, vse nižje in nižje. Pred nama je še en čudovit dan v gorah. Pozabiva na dolgo vožnjo, pogled na pobočja pod Mangartom, kjer je drsel plaz, pa je vse prej kot prijeten, še posebno, ker je spomin, kako je bilo pred tem, živ. Neverjetno je spremenil naravo, zarezal vanjo globoke rane, ki se bodo težko zacelile. Cesta, ki je vsekakor gradbena mojstrovina, omogoča udoben dostop skoraj do sedla, kjer pustiva avto. Po široki stezi prečiva travnata in delno skalnata pobočja, dokler ne stopiva na sedlo in pod nama se odpre navpična severna stena in vratolomno speljana Via Italiana. Globoko v dolini uzreva smaragdno zeleni očesci Belopeških jezer. Tu se potem brez dileme od-

Po Slovenski smeri na Mangart

(foto: arhiv L. Lipoglavšek)

ločiva za zavarovano plezalno Slovensko smer. In ker sem prepričana, da se ostre ločnice med hojo in plezanjem ne da potegniti, v najinih nahrbtnikih vedno kraljujeta čeladi in plezalne rokavice, ki jih uporabljava, pa čeprav plezava le ferrate.

V steno stopiva po ozki rampi, po kateri dospelva do vznožja zelo strme stene. Ob številnih jeklenicah, klinih, stopih in oprimkih napredujeva po grapi navzgor, malo po njenem dnu, malo po desnem robu.

Mami je kljub svojim ne rosno mladim letom, tik za mano, noben oprimek, noben stop ji ne pomeni težave, nasprotno, uživa v vsakem trdnem koraku, ob vsakem čvrstem oprijemu. Leta pač naredijo svoje: v gorah odločata predvsem glava in srce. Vsaka tura z mami mi pomeni nekaj posebnega, nekaj, kar se z besedami ne da opisati, je darilo ...

Padajoče kamenje in z vsakim korakom čedalje bolj krušljiv svet je spoznanje, kako prav sva ravnali ob vznožju. Na vrhu grape se svet samo za trenutek položi in od tu je čudovit pogled na Mangartsko sedlo, ki je že daleč pod nama. Zadnji del ferrate je strma, razčlenjena stena, ki pa je odlično zavarovana, tako da brez težav doseževa prostoren vrh in najine sanje so dosanjane. Mangart. Kot bi vedel, kaj si želiva, naju obdari s čudovitem razgledom na vse strani, a samo za hip, saj se takoj nato spet pripodijo meglice in zakrijejo Jalovec, Bricelj, Plešivec, Morež, Pelce ...

Konec romantike: sestopava po zgruženem pobočju na italijanski strani in kmalu sva spet na sedlu, kjer pogled še enkrat poišče Belopeški jezeri in dokončno sestopiva do avta, kjer se ponovno ozreva na pravkar osvojeno goro.

Vračava se v dolino in pot naju hote ali nehote zanese še v Bavšico, kjer se nama dozdeva, da se je ledenik umaknil šele včeraj, tako groba in neotesana pobočja je pustil za seboj. Tu bolj kot kjerkoli drugje v naših gorah začutimo, kako pritiskajo na življenje v dolini naravne sile, ki gospodarijo v gorah. Lepe senožeti na mnogih mestih zasipajo meli izpod sten, vsepovsod ležijo razmetani balvani, ki so pridrveli z vrtočlavo strmih pobočij ali pa jih je bil odložil ledenik. Življenje tu je težko, zato so se domačini odselili in številne domačije samevajo. Na poti po dolini se ne moreš znebiti občutka, da hodiš skozi umirajočo deželo, ki ji nekaj poletne živahnosti vdihne le planinsko učno

središče.

Moji koraki nehote postanejo počasnejši in tudi mami se ustavi, ker čuti, da so me preplavili spomini. Samo mesec dni je mimo, ko sem bila tu, a se mi zdi, da je bilo včeraj: pod tistim drevesom sem imela parkiran avto, tisto okno je bila naša štiriposteljna čudna soba, vsa ta okna so predavalnica, jedilnica in družabni prostor, spodaj so sanitarije, med odmori smo posedali na stopnicah, sloneli na ograji, pod tistim orehom in na tej mizi smo pili kavo, tam je bila kuhinja, pa igrišče za odbojko, pa prostor, kjer je imel mobilni signal, tam je domačija »varuha« te doline ...

Mogočni Bavški Grintavec, ki kraljuje nad dolino, bi vedel povedati marsikaj o vseh generacijah, ki se udeležujejo tečajev za planinske vodnike, a le modro molči. In ravno zato se mi zdi, da se bom leto za letom vračala sem dol in mu znova in znova postavljala isto vprašanje: »Ali se še spomniš naše prve izmene?« Bila je nekaj posebnega, saj smo v desetih čudovitih in hkrati napornih dneh spletli most prijateljstva: udeleženci in inštruktorji. V življenju smo si izbrali različne poti, toda ne glede na to, kam gremo, vedno vzamemo delček drugega s seboj. Ločijo nas kilometri, a se naše prijateljstvo ne zmanjša z razdaljo in časom, ker delujejo mobilni telefoni in obstaja e-pošta in ker si imamo vedno kaj povedati, si delimo veselje in žalost, smo prijatelji.

Sonce, ki je utonilo za Rombonom in Kaninom, naju opozori, da je čas za odhod. Zapuščava to samotno dolino in sva bolj kot kdajkoli prepričani, da pot k lepemu pripada vsem in je odprta vsakomur, le najti jo morate.

Leonida Lipoglavšek

OSVOJITEV ŠESTTISOČAKA IN POTEPANJE PO PERUJU

Peru je ena izmed držav Južne Amerike. Je zelo revna, vendar ima čudovite pokrajine in veliko arheoloških ostankov, ima pa tudi zelo visoke gore. Te gore sem imela možnost videti lansko poletje, ko je naš klub organiziral odpravo v Južno Ameriko.

Z alpinizmom sem se začela ukvarjati pred slabimi tremi leti, s športnim plezanjem pa se ukvarjam približno osem let. Izkušnje pa lahko pridobiš le, če veliko plezaš v hribih, pozimi opraviš pristop na kak dvatisočak, preplezaš kakšno grapo ali zaledenel slap ... Take in podobne izkušnje sem počasi pridobivala, tako da sem lahko lani poleti odpotovala v Peru.

Popotovanje je bilo sestavljeno iz dveh delov, in sicer prvi del je bil alpinističen, v drugi polovici pa smo se potepali po Peruju in si ogledali nekaj najbolj znanih turističnih točk, kot so Machu Picchu, jezero Titicaca, kanjon reke Colce ... Člani odprave smo bili: Gorazd in Nejc Pozvek, Aleksandra Voglar, Martin Bedrač, Tadej Bernik ter jaz.

LIMA

4. 7. smo odleteli z letalom iz Trsta v Milano, tam smo presedli na večje letalo. Po 11 urah leta čez Atlantik smo prispeli v Caracas in nato naprej v Limo. V glavno mesto Peruja smo prišli v jutranjih urah. V restavracijo smo zvelkli vso prtljago in se udobno namestili na mehkih kavčih. Kava, sokovi in pisanje dnevnika so nam krajšali tistih nekaj nočnih uric do taksija za avtobusno postajo. Ob pol šestih smo se s kombitaksijem firme Movil odpeljali do avtobusne postaje za Huaraz. Vožnja skozi Limo je bila strašna in tudi zanimiva: umazane ulice, slaba cesta, divja vožnja skozi rdeče semaforje.

Najbogatejši del Lime pa je zelo lep. Na avtobusni postaji smo kupili vozovnice in krenili smo proti Huarazu.

HUARAZ

Huaraz je bil naš dom in izhodišče za vse nadaljnje vzpone naslednjih štirinajst dni. Vožnja do tega mesta je bila prelepa, pokrajina se ne prestanto spreminja; od puščave ob Tihem oce-

Aklimatizacijska tura k jezeru Churup
(foto: arhiv T. Zakšek)

anu, obdelanih polj, pa do prvih hribov. Pot je trajala kar 8 ur, čas pa je minil ob glasnih vzklikih in pritiskanju na sprožilec fotoaparata. V

Huarazu smo spali v hostlu Warmie Huicio, kar pomeni 'vroča ženska'.

Že prvi dan smo šli do jezera pod vrhom gore Churup. Pri slapu smo prespali in naslednje jutro naredili nekaj posnetkov ter se odločili še za en vzpon do ledeniške morene pod vrhom Churupa. Naslednji dan smo odšli proti dolini Llanganuco, kjer nas je na pol poti ustavila rampa. Plačajte za vstop v narodni park! Morali smo plačati karto za cel mesec (65 solov - 5.000 SIT). Kmalu smo zagledali smaragdno modra jezera in fantastične vrhove Pisco, Huascaran, Chopicalcqui, Huandoyi ... Za vzpon do baznega tabora smo najeli dva oslička in enega gonjača. Do baznega tabora smo potrebovali uro in 40 minut, postavili smo šotore, skuhalo večerjo in odšli spat, saj smo naslednje jutro vstali ob enih. Pojedli smo skromen obrok kosmičev in ob pol treh s čelkami na glavi zagrizli v strmino. Najprej nekaj uric po moreni, kjer smo zavili proti jezeru in iskali pravo pot. No, pa smo jo našli in bili kmalu pod snežno mejo. Tu smo obuli zimske čevlje in nataknilo dereze. Hoja na taki višini je nekaj najtežjega, saj narediš dvajset korakov in dihaš kot riba na suhem pol minute in spet ponoviš postopek in tako naprej celih pet ur, vrh pa še noče biti bližje. Malo pod vrhom nas je pričakala globoka ledeniška razpoka. Široka kak meter in z ozkim mostičkom, tako da smo se raje navezali in jo prestopili varovani. Še zadnji ovinek in bili smo na vrhu Pisca, na 5752 m. Ko smo se razgledali naokoli, smo se vrnili nazaj v bazni tabor, tam pojedli večerjo in ob šestih smo že trdno spali v šotoru. Naslednji dan pa smo krenili v dolino in se odpeljali s taksijem nazaj v Huaraz. Bili smo nekaj dni v mestu, da smo se spočili in nabrali nove moči.

En dan smo si vzeli čas za potepanje po Cordilleri Negri, kjer smo se srečavali z podeželskimi

ljudmi in jih slikali. Nekateri, ko so nas opazili, so se hitro skrili, a drugi so zahtevali plačilo. Mi smo jim dali bonbone.

Po 4 dneh počitka in potikanja po Huarazu smo se spet odpravili, tokrat v dolino Isinke. Najprej smo se peljali s kombijem, nato pa smo najeli osličke, saj smo imeli s seboj veliko opreme. Po 15 km smo končno prišli do baznega tabora, kjer smo si postavili šotore. Naslednji dan sva s Tadejem ostala v bazi, ostali pa so šli na Ishinko (5530 m). Dolina Ishince je pravo doživetje, je zelo zelena: gozdovi, prelepa deroča rečica, s pobočij padajo slapovi, obkrožajo jo beli vrhovi in nikjer nobene hiše ali žive duše.

Drugi dan smo iz baznega tabora krenili proti našemu glavnemu cilju, gori Tocllaraju (6034 m). S težkimi nahrbtniki smo se povzpeli do baznega tabora na 5200 m, kjer smo si v snegu skopali luknje za šotora, natopili sneg za čaj in kmalu smo že spali. Vstali smo ob enih zjutraj, pojedli skromen obrok in ob pol treh smo že počasi hodili. Malo pod vrhom je bila strmina, kjer smo si naredili varovanje in odplezali. Še malo in bili smo na vrhu. S tem smo dosegli glavni cilj naše odprave. Na vrhu se nismo zadržali predolgo, saj je višina preko 6000 m zelo nevarna, ker je manj kisika in se človek slabše počuti. Potrebno se je bilo spustiti po strmini nazaj do šotorov. Pospravili smo jih in se vrnili do koč. Podrli še tretji šotor, najeli osličke in hodili še 4 ure do vstopa v dolino Ischince, kjer smo se z dvema taksijema odpeljali do našega hotela v Huarazu.

S tem se je končal za Martina, Tedija in mene alpinistični del odprave. Odpravili smo se proti Cuscu.

CUSCO

Iz Lime smo se peljali približno 25 ur z avtobusom. Imeli smo dva polurna postanka in nekaj manjših. V Cuscu smo najprej poiskali hostl,

kjer smo naslednjih nekaj dni spali.

Cusco je največje turistično središče v Peruju in nudi ogromno možnosti za krajše izlete, saj je v njegovi okolici veliko ostankov inkovskih trdnjav, svetišč, kopališč in rovov.

Blizu Cusca je privlačna točka Sacsayhuaman, nenavadna povezava podzemnih rovov in zidov iz orjaških kamnitih blokov, ki obkrožajo travnik. Ta ogromna stvar je tik nad mestom, a hkrati skrita očem meščanom.

Cusco je tudi edino izhodišče za ogled Machu Picchuja. Karte za vlak smo si morali rezervirati nekaj dni prej in bile so največja naložba v našem popotovanju.

Po treh dnevih, ko smo se potepali po Cuscu, je končno prišel dan ogleda Machu Picchuja. Vstati smo morali zelo zgodaj, saj smo morali biti na glavni železniški postaji že ob sedmih. Po štirih urah pa smo prestopili na avtobus, ki nas je pripeljal do stare inkovske utrdbe. Machu Picchu je naključno odkril ameriški učenjak Hiram Brindham. Iskal je Vilcabambo, zadnje inkovsko mesto, ki je padlo v roke španskim konkvistadorjem. Machu Picchu leži kakih 600 m nad dolino in je bilo zgrajeno v 15. stoletju kot sprva majhna inkovska utrdba s približno 1000 prebivalci. Kot po čudežu ga Španci niso nikoli našli ali uničili, zato je še danes odlično ohranjeno. Machu Picchu je s svojim večnadstropnim kompleksom palač, templjev, hiš, stopnišč, vodnih kanalov, vodnjakov in terasastih vrtov prava mojstrovina prostorskega načrtovanja in gradnje. Inkovski arhitekti so mesto verjetno zgradili na osnovi glinastega ali kamnitega modela. Delavci, ki niso imeli ne vlečne živine ne železnega orodja, so velikanske granitne klade premikali s pomočjo valjev in vzvodov. Kamne so nato obklesali, zgladili in brez malte zložili drug na drugega. Po nekajurnem sprehajanju po Machu Picchuju smo se morali vrniti nazaj v dolino, na vlak v Cusco, ker smo potem nadaljevali našo pot proti jezeru Titicaca.

PUNO

Zraven mesta Puno leži jezero Titicaca na planoti Altiplano in je najvišje plovno jezero. V mestu smo najeli sobo in se naslednje jutro odpeljali do jezera. Tu smo si ogledali plava-joče otočke, ki so narejeni iz trstja, na katerih živijo ljudje in prodajajo spominke. Iz trstja si naredijo čolne, pa tudi hiše, v katerih živijo. Do jezera so domačini zelo spoštljivi. Prepričani so, da jih bo prinašanje darov in čaščenje obvarovalo pred jezo božanstva Virakoče. Na perujski obali jezera danes živi približno še 60 družin, ki v trstnih močvirjih lovijo s fračami vodne kokoši, gosi in čaplje. Še isti dan smo se po osemurni vožnji z avtobusom pripeljali do mesta Arequipa.

AREQUIPA

To je drugo največje mesto v Peruju in ima 960 tisoč prebivalcev. Bilo je naše izhodišče za ogled najvišjega kanjona Colce. V zgodnjih jutranjih urah smo odšli proti Cabanaconde. Izstopili smo na razgledni točki za prečudovite kondorje.

Po enournem opazovanju smo stopili v kanjon. Morali smo priti čisto do struge, kjer smo prečkali reko. Še nekaj uric in prišli smo do prave oaze. To je bil mali kamp, kjer si lahko postavil šotor ali pa prespal noč v 'bungalovu', ki je bil narejen iz bambusovih vej in pokrit s palmovimi vejami. Imeli so celo bazen s toplo vodo. Naslednje jutro nas je čakala še pot iz kanjona, saj je bila oaza na dnu.

V Limi smo se dobili z Mojco in Sandro in na udobnih kavčih čakali na letalo za Caracas, nato Milano in Trst. In tako je bilo našega enomesečnega potovanja konec.

Tjaša Zakšek

V OBJEMU BELE LEPTICE - ALPAMAYO

Ura naju zbudi ob polnoči. Na hitro pojeva zajtrk, si navlečeva vso potrebno opremo in zapustiva toplo zavetje šotorov. Takoj na začetku naju čaka dvajsetmetrski spust ob vrvi na spodnji plato. Hitro zvijsa vrv in nadaljujeva

Tabor 1 pod goro najinih sanj
(foto: Nejc Pozvek)

mimo nemških šotorov, kjer je še vse tiho. Kako uro in pol potrebujeva do vstopa v smer, saj se morava najprej spustiti dobrih 200 metrov, nato pa se zopet povzpeta do višine 5500 metrov.

Trda tema je še in družbo nama dela polna luna, ki nama je v pomoč, da lažje najdeva vstop v smer. Najprej nama sicer ni nič jasno, nato pa le razvozlava uganko. Iz nahrbtnikov vzameva eno od dveh šestdesetmetrskih vrvi in se naveževa. Najprej prečim ledeniško razpoko po dvomljivem mostičku. Nad mano se sklanja ogromen serak, iz katerega visijo velike ledene sveče. Petnajst metrov bolj desno od normalnega vstopa zaplezam v popolnoma navpično ledno strmino. Nekje na sredini privijem ledni vijak in nadaljujem proti levi. Ko se izteka 60-metrski vrv, dosežem varovališče. Nejcu zavprijem, da varujem in kmalu se mi

pridruži na stojišču. Naslednjih pet raztežajev plezava tekoče in nimava večjih težav. Malo nelagodja povzroča le velik serak, ki se je z vršnega grebena grozeče nagiba nad naju. Z vsakim metrom pa postajava tudi bolj utrujena. Pod sabo zagledava lučke vodnikov, ki napenjajo fiksne vrvi za svoje kliente. To naju samo še vzpodbudi, da pohitiva proti vrhu. Zadnji raztežaj se zopet postavi bolj pokonci in tudi led je slabši, zato sem pri plezanju še posebej pazljiv. Prav zadnji metri so najtežji. Led se lomi in pobere mi še zadnje moči, ko skušam čim boljše zabiti "stroje". Končno se le potegnem na vršni greben. Z druge strani gore me pozdravijo prvi sončni žarki. Varujem še Nejca, ki se mi kmalu pridruži. Na njegovem obrazu se vidi utrujenost, vendar oči mu radostno žarijo. Čaka naju le še ozek greben proti vrhu. Ostaneva navezana in preden grem dalje, mu rečem, da če kateri od naju pade, se mora drugi vreči na nasprotno stran grebena tako, da zaustavi padec. Nič ne reče, vendar vem, da razume. Na vrhu je le malo prostora. Prav nerodno se objameva in podava roki. Ni časa za slavlje saj naju čaka še sestop, ki je ob utrujenosti lahko še bolj zahteven in nevaren. Na varovališču vzamem iz nahrbtnika še drugo vrv. Obe povežem in pripravim za prvi spust. Pri drugem spustu srečava perujske vodnike. Izmenjamo nekaj besed, čestitajo nama. Ko se pripravljam za tretji spust, mi iz rok odleti osmica. Odkotali se na stotine metrov po steni. Vem, da bo sedaj spust bolj kompliciran, saj se mi bo vrv ob spuščanju na polbičev vozle bolj krotovičila. Res se mi kmalu zavozlala na fiksne vrvi, ki so jih napeli vodniki. Nejc se znajde in se pripne na njihovo vrv. Imam še ravno toliko časa, da ga opozorim, naj bo pazljiv in že se spušča proti dolini. Sam se mučim z razvozlavanjem vrvi. Končno

mi uspe. Ogovorim enega od vodnikov in ga zaprosim, če lahko uporabiva njihove vrvi za spust. Pravi, da ni problema, in že drvim proti dolini. Pred zadnjim spustom vidim Nejca, ki je na varnem, na poti, ki vodi do smeri. Drsim čez zadnji serak in utrujene roke težko držijo poledenelo vrv. Zapeljem se mimo mostička nad globoko ledeniško razpoko. Hitro odreagiram.

Jutro pod vrhom. Zadnji metri v Ferrarjevi smeri (foto Gorazd Pozvek)

Malo zaniham in se skušam s prosto roko prijeti za veliko ledeno svečo, ki visi iz seraka. Ko že mislim, da mi je uspelo, se ta odlomi in zgrmi v globoko praznino. Grabim dalje in tudi druge sveče se lomijo. Dobim neko čudežno moč in s skrajnimi napori uspem nekako doseči rob razpoke in se povleči iz praznine pod sabo. Kar nekaj minut potrebujem, da pridem do zraka in si nabere moči za nadaljevanje. Prečim še zadnji majavi mostiček in zagledam Nejca, ki se mi približuje. Ustrašil se je za atija in ko pridem do njega, se objameva in pađeva v sneg. Po licih nama tečejo solze. Veva, da nama je uspelo, da sva izven nevarnosti. Misli poletijo daleč k tistim, ki jih imava najraje in ki doma stiskajo pesti za naju. Spomniva pa se tudi obeh Nejčevih dedijev, ki sta tolikokrat uživala z nami ob diapozitivih, ko smo jima prikazovali vse naše hribovske avanture.

Pot do šotora hitro mine in pričakajo naju najini ameriški prijatelji. Čestitajo in nama postrežejo s pijačo. Kar hudo mi je za njih, da se niso odločili za vzpon. Saj je res, da naju je z Nejcem ob spuščanju zadelo nekaj kosov ledu, ki so jih sprožili ostali alpinisti, vendar brez nevarnosti se takšen vzpon pač ne da izpeljati. Ko malo pojeva, si opomoreva, hitro pospraviva šotor in opremo, Američanom še zaželiva srečo in že hitiva proti dolini. Prvi del je zopet nevaren, zato sva zelo previdna in le počasi napredujemo s težkimi nahrbtniki. Ko nevarnosti ni več, gre lažje, le noge nočejo več ubogati. V bazi postaviva zopet šotor in kmalu zaspiva kot ubita. Ponoči naju zbudi neurje, ki se razvije nad dolino. Treska, piha veter, ki upogiba šotor in zaliva naju voda. Proti jutru neurje pojenja in ob dnevu tudi dež poneha. Ko pokukava iz šotora, vidiva, da je višje na gori zapadel nov sneg. Snežna meja je le nekaj metrov nad bazo. V vetru malo posušiva opremo, poiščeva še ari-erota, ki naloži najine težke nahrbtnike na osla, in odpraviva se proti civilizaciji. Ob sestopanju pogovor steče tudi o vzponu Sandre in Mojce, ki ob istem času kot midva plezata v steni Ranrapalke. Že med najinim plezanjem sva sicer večkrat pomislila, kako jima gre in jima želela dobre razmere in srečo, vendar šele sedaj o njunem vzponu tudi naglas spregovoriva. Veva, da sta vrhunski alpinistki in za tak vzpon vsekakor sposobni, vendar naju je vseeno malo strah.

Po popoldanskem prihodu v Huaraz povprašava zanju, vendar se še nista vrnila. Ko ravno obešava mokro opremo po ograjah hostla, pa zaslišiva v predverju znane glasove. Sedaj je res konec vseh skrbi. Objamemo se in trepljamo po ramenih. Tudi večerja in slavje sta nepozabna.

Gorazd Pozvek

